

Republika e Kosovës

Република Косово • Republic of Kosovo

Qeveria • Влада • Governme

***Ministria për Komunitete dhe Kthim • Министарство за заједнице и повратак •
Ministry of Communities and Return***

**PROGRAMI I MBROJTJES DHE NDIHMES PER TE
RREZIKUARIT GJATE PANDENISE SE VIRUSIT
COVID-19 NE KOSOVE**

MARS 2020

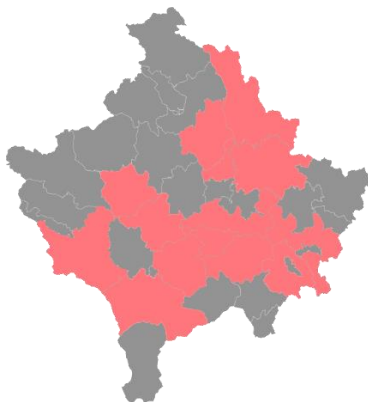
PËRMBAJTJE:

PËRMBAJTJE:	2
1. Përmbledhje ekzekutive	3
2. Programi	3
3. Kush mund të marrë pjesë në Program	6
4. Përmbajtja e paketës së ndihmës	7
5. Programi i Asistencës së BE-së dhe MKK-së në partneritet me IOM-in	8
6. Sfidat e mundshme	8
7. Plani i shpërndarjes	9
8. Kontrolla e aktiviteteve që i paraprijnë shpërndarjes së ndihmës	10
9. Nacionaliteti i përfituesve direkt të ndihmës	11
9.1 Nacionaliteti i përfituesve të pakove që ndau MKK-ja	11
9.2 Nacionaliteti i përfituesve të pakos EU-RRK 5 dhe MKK që ndau IOM-i	11
9.2 Nacionaliteti i të gjithë përfituesve të pakove të MKK-së dhe pakove të EU-RRK 5 dhe MKK	11
10. Lista dhe numri i përfituesve sipas komunave	12

1. Përmbledhje ekzekutive

Pandemia e Infeksionit Koronavirus (COVID-19) filloi në Kinë, provincën e saj Wuhan, më 8 dhjetor 2019. Sot, 172 vende përballen me këtë pandemi, siç shumë e quajnë armiku i padukshëm i njerëzimit. Të dhënat e datës 25 Mars 2020 tregojnë se mbi 451,000 njerëz aktualisht janë të infektuar, ndërsa 20,000 kanë humbur jetën me këtë virus. Fatkeqësisht, ky virus që po bllokot botën me një shpejtësi të jashtëzakonshme nuk e ka anashkaluar Kosovën.

Kosova për herë të parë u ballafaqua me koronavirusin me 13 Mars 2020 kur Instituti Kombëtar i Shëndetit Publik ka njoftuar se dy pacientë janë infektuar me këtë virus. Me 25 Mars 2020, virusi u shkaktua në 15 komuna në Kosovë, ku disa komuna janë plotësisht në karantinë, dhe momentalisht 86 persona janë infektuar nga Covid-19 dhe një person ka pësuar me jetë nga ky virus.

2. Programi

Të vetëdijshëm për faktin se ne po përballemi me një pandemi, e cila ka një prirje të përhapet me shpejtësi, me pasoja të pashembullt, duhet ta përballojmë atë së bashku, planprogrami dhe ndihma për njëri-tjetrin, por edhe për veten tonë, sepse kjo është mënyra e vetme për të përballuar këtë krizë globale. Organet e pushtetit qendror dhe vendor kanë prezantuar masa mbrojtëse që janë të zakonshme në kohën e pandemive dhe urgjencave: ndalime për lëvizje për një periudhë të caktuar kohe, ndalime për tubime, mbyllje shkollash dhe lehtësirash të tjera publike, hapjen e karantinave, etj. Masat e vendosura për të mbrojtur kundër përhapjes së pandemisë Kovida-19 kanë penguar më tej jetën normale në Kosovë. Këto kohë krize preken më së shumti grupet e prekshme të qytetarëve si: të kthyerit në zona të largëta dhe të izoluara, banorët e cenusur të qendrave kolektive, të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara, kategoritë me disavantazhe sociale, njerëz, prindërit beqarë, komunitetet jo-shumicë, ndër të tjerë Romë, Ashkali, Egjiptianë, Goran etj.

Ministria për Komunitete dhe Kthim (në tekstin e mëtejshëm: MKK), në përputhje me mandatin e saj dhe në përgjigje të krizës pandemike, ka hartuar një Program Mbrojtjeje dhe

Ndihme për rrezikuarit gjatë pandemisë së virusit Covid-19 në Kosovë (në tekstin e mëtejshëm: Programi). Qëllimi i këtij dokumenti është t'u sigurojë punonjësve të MKK-së dhe përdoruesve të tyre dhe grupeve të synuara mbrojtje në kohë, transparente dhe konkrete, por edhe të ndihmojë në kohën e pandemisë së virusit Covid-19 në Kosovë.

Programi nuk është një fushatë apo marketing politik por qëllimi i qartë i MKK-së për të informuar publikun, institucionet dhe qytetarët për pakon e masave të marra në përgjigje të pandemisë Covid-19 në mbarë botën.

Programi ka të bëjë me:

- Masat mbrojtëse të brendshme në MKK dhe
- Ndihmë për të kthyerit, komunitetet jo-shumice dhe grupet e tjera të rrezikuara

Masat mbrojtëse të brendshme

MKK, duke marrë vendimet dhe rekomandimet e Qeverisë dhe Ministrisë së Shëndetësisë së Kosovës, ka marrë të gjitha masat e nevojshme për të mbrojtur punonjësit nga virusi Covid-19, dhe vetë puna në këtë institucion është përshtatur me situatën e re për shkak të pandemisë.

Disa nga masat mbrojtëse të marra përfshijnë:

- Njoftime-postera që detajojnë hapat që duhet të ndërmarrin punonjësit për të mbrojtur veten dhe të tjerët.
- Dezinfektuesit e duarve u janë dorëzuar punonjësve.
- Ventilim i shpeshtë, pastrim, larje dhe dezinfektim i të gjitha zyrave dhe objektit.
- Puna nga shtëpia tek nprindërit vetëushqyes, si dhe punëtorët me fëmijë të vegjël.
- Vizitat në terren dhe mbledhjet në grupe u anuluan.
- Kontakte më të shpeshta telefonike me të kthyerit, personat e zhvendosur, grupet e cënueshme dhe komunitetet jo-shumicë.
- Koordinim i vazhdueshëm i aktiviteteve me ministritë e tjera të linjës në lidhje me nevojat dhe masat mbrojtëse për të kthyerit, të zhvendosurit, grupet e cënueshme dhe komunitetet jo-shumicë.
- U prezantua një obligim pune dhe u hartua një plan i rotacionit të punëtorëve në punë.

Më tej, MKK bëri një deklaratë në gjuhët zyrtare për mediat në serbisht dhe shqip në lidhje me masat e marra mbrojtëse dhe të punës në një kapacitet të kufizuar. Njoftimi u bë gjithashtu në faqen e internetit të MKK-së me një numër telefoni **038 200 16 502** dhe një emër përdoruesi në rrjetin social **Skype: MCR Call**, për të vazhduar aktivitetet e koordinimit me partnerë vendas

dhe ndërkombëtarë. Gjithashtu, një letër u është dërguar të gjithë shefave të Zyrave Komunale për Komunitete dhe Kthim në gjuhët zyrtare në lidhje me vendosjen e kontakteve telefonike të rregullta me zyrtarë dhe shërbime kompetente të MKK-së në lidhje me nevojat e të kthyerve. Në mënyrë të ngjashme, janë krijuar kontakte më intensive me stafin komunal të krizave dhe koordinatorët në terren nga vendet e kthimit.

Në faqen e internetit të MKK-së, simptomat e infeksionit janë publikuar si dhe këshilla themelore në përputhje me rekomandimet e Organizatës Botërore të Shëndetit për të parandaluar përhapjen e pandemisë.

KESHILLAT PER PARANDALIMIN E PERHAPJES SE KORONA VIRUSIT (COVID-19)			
SIMPTOMAT	FTOHJA	GRIPI	COVID-19
Ethe	**	****	*****
Koll	**	*****	****
Frymarrje e shkurtër	**	*****	*****
Dobësi e përgjithshme	**	*****	*****
Dhimbje koke	**	*****	**
Dhimbje muskuj	*	****	*****
Teshtitje	****	***	*
Dhimbje në fyt	****	**	**
Hundet e mbyllura	**	**	**

DUKE PASUR PARASYSH SE SJELLA E PERGJEGJESHME E INDIVIDEVE KUR BEHET FJALE PER KORONA VIRUSIN; MUND TE KONTRIBOJ NE ZVOGELIMIN E PERHAPJES SE SEMUNDJES; JU LUTEMI QE T'JU PERMBAHENI KESHILLAVE SI NE VIJIM:

✓ 😊	Lani duart shpesh dhe tërësisht me sapun dhe ujë, ose me një dezinfektues të bazuar në alkool.
✓ 😊	Shmangni preken e syve, hundës dhe gojës.
✓ 😊	Mbani distancën tuaj. Shmang shoqërimin, dhe nëse duhet të shohësh dikë, jini dy metra larg.
✓ 😊	Qëndroni në shtëpi nëse nuk ndiheni mirë. Nëse keni ethe, kollë ose keni vështirësi në frymëmarrje, kërkoni kujdes mjekësor dhe ndiqni udhëzimet e mjekut tuaj.
✓ 😊	Ndjek këshillat e Ministrisë së Shëndetësisë ose punëdhënësit tuaj për t'i mbajtur të gjithë të shëndetshëm dhe të sigurt.

Ndihmë për të kthyerit në nevojë, komunitetet jo-shumicë dhe grupet e tjera të cenueshme

Infeksioni ishte regjistruar në 15 komuna në Kosovë (që nga 25 Mars 2020), dhe masat pandemike parandaluan një jetë normale në Kosovë, dhe situata e përgjithshme çoi në mungesë të qëllimeve themelore të jetesës në tregtinë me shumicë dhe pakicë në Kosovë. Ndihma e krijuar ka për qëllim të ofrojë pako ndihme në kohën e duhur për kategoritë e prekshme të banorëve,

në mënyrë që të normalizohen dhe lehtësojnë më tej kushtet e përditshme të jetës. Kjo do të arrihet duke siguruar ndihmë konkrete në produktet themelore të ushqimit dhe higjienës.

Bazuar në kërkesat e shumta të marra nga komnat, zyrat komunale për Komunitete dhe kthim, shtabet e krizave komunale, të kthyerit dhe përfaqësuesit e tyre, MKK ka hartuar një veprim që synon të ndihmojë të kthyerit e rrezikuar, të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara, romët, ashkali dhe egjiptianët. Ne fazen e parë janë përzgjedhur 18 komuna të Kosovës në të cilat MKK do të ofrojë pako ndihme. Kriteret e hollësishme mbi të cilat u udhëzua MKK-ja në përzgjedhjen e komunave dhe përfituesve janë përshkruar në seksionin tjetër.

3. Kush mund të marrë pjesë në Program

Situata me përhapjen e pandemisë ka bërë të vështirë sigurimin e furnizimeve themelore të jetesës në shumicën e komuniteteve jo-shumicë, kështu që MKK ka pranuar dhjetëra kërkesa për ndihmë për personat dhe familjet më të rrezikuara. MKK njohu kërkesat e më të prekura dhe parashikoi shpërndarjen e 303 paketave të ndihmës themelore të jetës dhe produkteve të higjienës për më të prekurit në baze të kriterëve të dakorduara më heret.

Kriteret për zgjedhjen e komunave dhe përfituesve janë:

- Izolimi i bashkësive individuale,
- Jeta kolektive e qendrës,
- Komunitet në të cilat ka të kthyer,
- Kërkesat për ndihmë nga MKK-të,
- Disponueshmëria e qëllimeve themelore të jetës në një zonë të caktuar,
- Moshë e popullsisë,
- Paqëndrueshmëria sociale e komuniteteve,
- Komunitet në jug të lumit Ibar ku personat e zhvendosur janë ri-integruar,
- Komunitet më të prekura nga pandemia, përfshirë ato në veri,
- Gatishmëria e autoriteteve lokale për të vënë në dispozicion burimet e tyre (për shembull: vullnetarë, transport, pajisje mbrojtëse, etj.).
- Gatishmëria e autoriteteve lokale për të hartuar lista të personave të cenueshëm në koordinim dhe bashkëpunim të ngushtë për organizatat dhe institucionet përkatëse në vend: Zyra e Kryetarit të Komunës, Asamble Komunale, Staf i Krizave, Zyra Komunale për Kthime dhe Komunitete, Shërbimi Social, Përfaqësuesit e fshatrave, Komitetet e fshatrave, Këshilli Rinor dhe / ose disa vendimmarrës të tjerë vendorë të rëndësishëm.

Përfituesit e drejtpërdrejtë:

- Të kthyerit në ambiente izolimi,
- Banorët e qendrave kolektive në rrezik,
- Familjet e moshuara në rrezik,
- Prindërit beqarë,
- Personat me aftësi të kufizuara,
- Përfituesit e ndihmës sociale,
- papunë,
- Komunitete jo-shumicë në mjedise të izoluara,
- Familje me shumë anëtarë me të ardhura të pamjaftueshme,
- Romë, Ashkali, Egjiptianë dhe komunitete të tjera jo-shumicë
- Personat e tjerë të cenueshëm.

Përfituesit indirekt:

- Zyra e Kryetarit të Komunës,
- Komisioni i Asamblesë Komunale dhe i Kuvendit (Komisioni për Komunitete),
- Stafi i vetëqeverisjes lokale të krizave,
- Zyrat Komunale për Komunitete dhe Kthime,
- Shërbimi social në komunë,
- Përfaqësuesit e fshatit dhe komitetet e fshatit,
- Këshilli Rinor i
- OJQ lokale.

4. Përmbajtja e paketës së ndihmës

Përmbajtja e paketës përbëhet nga nevojat themelore dhe produktet e higjenës, përkatësisht:

- paketë higjienike: miell 10 kg, vaj 5l, qumësht 5l, oriz 6 pako, makarona / spageti 6 pako, kripë 2 kg, sheqer 5 kg, pete të konservuara 10 copë, peshk të konservuar 10 copë;
- qesja e higjenës përmban: shampo 1l, 1l detergjent të enëve, detergjent për rroba 5 kg, sapun (të ngurtë) 3 copë, pasta dhëmbësh 3 copë, letër tualeti 12 copë.

Pesha totale e gjithë paketës është afërsisht 31 kg.

5. Programi i Asistencës së BE-së dhe MKK-së në partneritet me IOM-in

Në kuadër të projektit "Kthimi dhe Ri-integrimi në Kosovë, Faza e Pestë (RRK5)", i zbatuar gjatë disa viteve të kaluara nga IHR së bashku me zyrën e BE-së në Kosovë, dhe në partneritet me Organizatën Ndërkombëtare për Migracionin (IOM), një paketë ndihme për një shtesë 50 familjet më të rrezikuara të të kthyerve, kryesisht pjesëtarë të komunitetit Rom, Ashkali dhe Egjiptian. Paketat e ndihmës përfshijnë produkte të higjenës personale dhe nevojat themelore të jetës: miell gruri, fasule, vaj vegjetal, sheqer, viçi të konservuar, peshk të konservuar, kripë, perime të thata (miks), maja të tharë, qumësht, biskota për fëmijë, etj. makarona (makarona), oriz, bllokim frutash, piper i kuq (erëz), batanije, komplet kuzhine, mjete pune, kuti higjene, pako higjienike për gratë dhe pelenat për fëmijë.

Përfituesit e këtij programi të ndihmës shënohen në listën e Përdoruesve në tabelën më poshtë.

6. Sfidat e mundshme

Per shkak të pandemisë korona visuri, Qeveria miratoi një sërë masash në lidhje me lëvizjen e kufizuar, mbylljen e shkollave, mundësinë e prokurimit të nevojave themelore të jetës, dhe për shkak të situatës së re ekziston mundësia e infektimit të njerëzve, për këtë arsye u miratuan të gjitha këto masa.

Ka shumë sfida që qëndrojnë në mënyrën e zbatimit të suksesshëm të Programit, duke përfshirë:

- Komunitat e izolimit ose karantinës (aktualisht: pjesë të Klinës dhe Vitisë) dhe qasje të prekurit
- Marrja e lejeve të veçanta të lëvizjes gjatë ndalimit të lëvizjes, si dhe qasja të prekurit.
- Ndalimi i tubimeve, ardhja e më shumë se dy përdoruesve në një vend për të shkarkuar paketën e ndihmës.
- Mbrojtje efektive e personelit të angazhuar nga MKK-ja dhe pajisja e tyre me pajisje sigurie.
- Blerja e vështirë e pajisjeve mbrojtëse: veshje mbrojtëse, syze, maska, kapela dhe doreza.
- Koordinim efektiv me të gjitha institucionet dhe organizatat që ofrojnë ndihmë dhe ofrimin e ndihmës për të njëjtët njerëz.
- Rreziku nga infeksioni.

7. Plani i shpërndarjes

MINISTRIA PER KOMUNITETE DHE KTHIM					
PLANI I SHPERNDARJES SE PAKOVE TE NDIHMES PER TE RREZIKUARIT SI PASOJE E PANDEMISE SE KORONA VIRUSIT NE KOSOVE MARS 24:03 – 10:04:2020					
KOMUNA	DATA E SHPERNDARJES	KOHA E SHPERNDARJES	PERSONELI I ANGAZHUAR	PERSONI KONTAKTUES	NUMRI I PAKOVE
FERIZAJ	Martë 31.03.2020.	15:00-16:00	këshilltari për kthim dhe këshilltari për integrim	Përfaqësuesi i të kthyerve	5
KLINË	Mërkure 01.04.2020.	11:00-12:00	këshilltari për kthim, këshilltari për integrim, këshilltari-shefi i protokollit	Zrtari i ZKKK Klina	12
ISTOG	Mërkure 01.04.2020.	12:30-13:30	këshilltari për kthim, këshilltar-shef i protokollit, asistenti për media	Zrtari i ZKKK Isrog	10
PEJË	Mërkure 01.04.2020.	14:00-14:40	këshilltari për kthim, këshilltar-shef i protokollit, asistenti për media	Përfaqësuesi i të kthyerve	3
LIPJAN	Mërkure 01.04.2020.	10:00-11:00	këshilltari për integrim, udhëheqësi për komunikim publik	Anëtar i komitetit për komunitete	8
GRAÇANICË	Mërkure 01.04.2020.	11:40-12:40	këshilltari për integrim, udhëheqësi për komunikim publik	Koordinatori	21
RANILLUG	Ejte 02.04.2020.	11:00-13:00	këshilltari për integrim, udhëheqësi për komunikim publik	Kryetari	30
KAMENICË	Ejte 02.04.2020.	13:30-15:00	këshilltari për integrim, udhëheqësi për komunikim publik	Shefi i ZKKKK	8
NOVOBËRDË	Ejte 02.04.2020.	11:00-13:00	këshilltari për integrim, asistenti për media	Anëtar i shtabit të krizave	30
GJILAN	Ejte 02.04.2020.	13:30-15:00	këshilltari për integrim, asistenti administrativ		10
KLLOKOT	Ejte 02.04.2020.	11:00-14:00	asistenti i prokurimt, zyrtari për integrimin e komuniteteve	Kryetari dhe Zëvendës Kryetari	37
PARTESH	Premte 03.04.2020.	11:00-14:00	këshilltari për kthim, udhëheqësi për komunikim publik	Kryetari	32
VUSHTRRI	Premte 03.04.2020.	11:00-12:30	këshilltari për integrim, zyrtari për integrim		10
OBILIQ	Premte 03.04.2020.	13:00-15:00	këshilltari për integrim, zyrtari për integrim	Përfaqësuesi i të kthyerve	9
RAHOVEC	Shtune 04.04.2020.	11:00-13:00	këshilltari për kthim, udhëheqësi për komunikim publik	Zyrtari ZKKKK	9
SHTËRPCË	Shtune 04.04.2020.	11:00-13:00	sekretari i përgjithshëm, shefi i protokollit, këshilltari për integrim, zyrtari për integrim, asistenti i prokurimit	Këshilltari i kryetarit të komunës	38
VITI	Hënë 06.04.2020.	13:00-15:00	ministri, shefi i kabinetit, këshilltari për kthim,	Zyrtari ZKKKK	21

			këshilltari për integrim dhe vozitësi		
PRISHTINË	Marte dhe Mërkure 7-8.04.2020.	10:00-12:00	ministri, shefi i kabinetit, këshilltari për kthim, këshilltari për integrim, asistenti për media	Shtëpia e shëndetit (RS)	10
GJITHËSEJ					303

8. Kontrolla e aktiviteteve që i paraprijnë shpërndarjes së ndihmës

LISTA KONTROLLUESE E AKTIVITETEVE				
#	KUJTESA	+ / -	VEREJTJE	PERGJEGJESIA
1.	Njoftim për autoritetet kompetente			
2.	Leje speciale për të hyrë në një zonë të izoluar			
3.	ID zyrtare			
4.	Urdhër udhëtimi			
5.	Autorizimi për të përdorur një automjet zyrtar			
6.	Veshje mbrojtëse, maska dhe doreza			
7.	Foto aparat			
8.	Informimi i përfituesve për kohën dhe vendin e dorëzimit			
9.	Foto PARA (nëse aplikohet)			
10.	Fotografi PAS (nëse aplikohet)			
11.	Njoftim për media lokale			
12.	Artikulli në internet, buletini dhe fotografitë (çfarë, pse, kush, kur, si, ku dhe sa)			
13.	Njoftim për shtyp pas			
14.	“Historia e suksesit”			
15.	Reagimet e përfituesit ose mesazhet kryesore			
16.	Maksimumi i dy personave të ministrisë për shkak të rregulloreve.			
17.	Pyetjet e kërkuara			
18.	Raporti nga terreni			
19.	Testimi i punetoreve të MKK-se për COVID-19			

9. Nacionaliteti i përfituesve direkt të ndihmës

9.1 Nacionaliteti i përfituesve të pakove që ndau MKK-ja

NACIONALITETI I PËRFITUESVE TË PAKOS EU-RRK 5 DHE MKK NGA IOM, Faza 1: 31.03. – 8.04.2020			
NACIONALITETI	NUMRI I FAMILJEVE	NUMRI TOTAL I PËRFITUESVE	PËRQINDJA
Serb	283	853	92,8 %
Shqiptarë	1	3	0,3 %
Rom	17	58	6,3 %
Ashkali	0	0	0 %
Egjptian	0	0	0 %
Goran	2	5	0,5 %
GJITHËSEJ	303	919	100 %

9.2 Nacionaliteti i përfituesve të pakos EU-RRK 5 dhe MKK që ndau IOM-i

NACIONALITETI I PËRFITUESVE TË PAKOS NË KUADËR TË EU-RRK 5 DHE MKK TË NDARË NGA ANA E IOM-it, Faza 1: 31.03. – 8.04.2020			
NACIONALITETI	NUMRI I FAMILJEVE	NUMRI TOTAL I PËRFITUESVE	PËRQINDJA
Serb	9	38	13,3%
Shqiptarë	0	0	0 %
Rom	19	116	40,7 %
Ashkali	5	33	11,6 %
Egjptian	16	94	33 %
Goran	1	4	1,4 %
GJITHËSEJ	50	285	100 %

9.2 Nacionaliteti i të gjithë përfituesve të pakove të MKK-së dhe pakove të EU-RRK 5 dhe MKK

NACIONALITETI I PËRFITUESVE TË PAKOS NGA MKK DHE PAKOS NË KUADËR TË EU-RRK 5 DHE MKK PËRMES IOM-it, Faza e parë: 31.03. – 8.04.2020			
NACIONALITETI	NUMRI I FAMILJEVE	NUMRI TOTAL I PËRFITUESVE	PËRQINDJA
Serb	292	928	74,3 %
Shqiptarë	1	1	0,1 %
Rom	36	182	14,6 %
Ashkali	5	32	2,6 %
Egjptian	16	94	7,5 %
Goran	3	9	0,7 %
GJITHËSEJ	353	1246	100 %

10. Lista dhe numri i përfituesve sipas komunave

E qashme vetëm në pajtim me procedurat të mbrojtjes së të dhënave personale